

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 7ης Μαΐου 2015¹

Υπόθεση C-216/14

**Ποινική δίκη
κατά
Gavril Covaci**

[αίτηση του Amtsgericht Laufen (Γερμανία)για την έκδοση προδικαστικής απόφασης]

«Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις — Οδηγία 2010/64/ΕΕ — Δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία — Δυνατότητα ασκήσεως ενδίκου μέσου κατά ποινικής απόφασης σε διαφορετική γλώσσα από τη γλώσσα διαδικασίας — Οδηγία 2012/13/ΕΕ — Δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών — Επίδοση ποινικής απόφασης σε αντίκλητο και αποστολή με απλό ταχυδρομείο στον κατηγορούμενο — Έναρξη της προθεσμίας ασκήσεως ενδίκων μέσων κατά της εν λόγω απόφασης από της επιδόσεώς της στον αντίκλητο»

1. Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής απόφασης παρέχει στο Δικαστήριο για πρώτη φορά την ευκαιρία να ερμηνεύσει δύο οδηγίες που εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 82, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Η εν λόγω διάταξη αποτελεί τη νομική βάση θεσπίσεως ελάχιστων κανόνων για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις. Ειδικότερα, το άρθρο 82, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β', ΣΛΕΕ παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη δυνατότητα να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες που αφορούν τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία.

2. Οι δύο οδηγίες των οποίων ζητείται η ερμηνεία είναι, αφενός, η οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία², και, αφετέρου, η οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών³.

3. Το πρώτο ερώτημα θα προσφέρει στο Δικαστήριο την ευκαιρία να διευκρινίσει το περιεχόμενο του δικαιώματος σε διερμηνεία και μετάφραση σε περίπτωση ασκήσεως ενδίκου μέσου κατά ποινικής απόφασης, εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία, σε γλώσσα διαφορετική από τη γλώσσα διαδικασίας.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ L 280, σ. 1.

3 — ΕΕ L 142, σ. 1.

4. Το δεύτερο ερώτημα αφορά το κατά πόσον η γερμανική νομοθεσία που προβλέπει μηχανισμό επιδόσεως των εκδοθεισών κατά τη συνοπτική διαδικασία ποινικών αποφάσεων σε αντίκλιτο με διαβίβαση στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο⁴ ανταποκρίνεται ή όχι στις απαιτήσεις που ορίζει η οδηγία 2012/13, και ιδίως στο δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία το οποίο προβλέπει το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας.

I – Το νομικό πλαίσιο

A— Το δίκαιο της Ένωσης

1. Η οδηγία 2010/64

5. Η οδηγία 2010/64 θεσπίζει το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία. Αποτελεί το πρώτο εργαλείο που υιοθετήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό την ενίσχυση των διαδικαστικών διασφαλίσεων των υπόπτων ή των κατηγορουμένων στον τομέα της ποινικής καταστολής με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων, σύμφωνα με το άρθρο 82, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β', ΣΛΕΕ.

6. Οι αιτιολογικές σκέψεις 14, 17 και 33 της εν λόγω οδηγίας έχουν ως εξής:

«(14) Το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση για τα πρόσωπα που δεν ομιλούν ή κατανοούν τη γλώσσα της διαδικασίας θεσπίζεται στο άρθρο 6 της [Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950⁵], όπως αυτό έχει ερμηνευθεί με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η παρούσα οδηγία διευκολύνει την εφαρμογή του δικαιώματος αυτού στην πράξη. Προς τον σκοπό αυτόν, ο στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να διασφαλίσει το δικαίωμα των υπόπτων ή κατηγορουμένων σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, ώστε να διαφυλάσσεται το δικαίωμά τους σε δίκαιη δίκη.

[...]

(17) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη δωρεάν και επαρκούς γλωσσικής συνδρομής, η οποία θα επιτρέπει στους υπόπτους ή τους κατηγορουμένους που δεν ομιλούν ή δεν κατανοούν τη γλώσσα διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας να ασκήσουν πλήρως το δικαίωμά τους υπεράσπισης και θα διασφαλίζει τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης.

[...]

(33) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν δικαιώματα αντίστοιχα με εκείνα τα οποία εγγυάται η ΕΣΔΑ ή ο Χάρτης [των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁶] θα πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται σύμφωνα με τα δικαιώματα αυτά, όπως έχουν ερμηνευθεί στη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου [των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου] και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

4 — Στις παρούσες προτάσεις, η έννοια του κατηγορουμένου περιλαμβάνει τα πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί ποινικά και μπορούν να ασκήσουν ένδικο μέσο κατά της καταδίκης τους.

5 — Στο εξής: ΕΣΔΑ.

6 — Στο εξής: Χάρτης.

7. Το άρθρο 1 της οδηγίας 2010/64, με τίτλο «Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής», έχει ως εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία καθορίζει κανόνες σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία και τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

2. Το δικαίωμα της παραγράφου 1 ισχύει για πρόσωπα από τη στιγμή κατά την οποία ενημερώνονται από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους, με επίσημη κοινοποίηση ή με άλλο τρόπο, ότι είναι ύποπτα ή κατηγορούνται για την τέλεση αξιόποινης πράξης έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας, που συνίσταται στον τελικό προσδιορισμό του κατά πόσον έχουν διαπράξει το αδίκημα, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον απαιτείται, της καταδίκης και της απόφασης επί ενδεχόμενης προσφυγής.

[...]

8. Το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής, που τιτλοφορείται «Δικαίωμα σε διερμηνεία», έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε στους υπόπτους ή κατηγορουμένους που δεν ομιλούν ή δεν κατανοούν τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας να παρέχεται χωρίς καθυστέρηση διερμηνεία κατά τη διεξαγωγή της ποινικής διαδικασίας ενώπιον ανακριτικών και δικαστικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών ανακρίσεων, όλων των ακροαματικών διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου και τυχόν αναγκαίων ενδιάμεσων ακροάσεων.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της διεξαγωγής δίκαιης δίκης, διατίθεται διερμηνεία για την επικοινωνία μεταξύ των υπόπτων ή κατηγορουμένων και των συνηγόρων τους, όταν αυτή σχετίζεται άμεσα με ανακρίσεις ή ακροάσεις στη διάρκεια της διαδικασίας ή με την άσκηση προσφυγής ή την υποβολή άλλων δικονομικών αιτημάτων.

[...]

8. Η διερμηνεία που παρέχεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο έχει επαρκή ποιότητα ώστε να διασφαλίζεται η διεξαγωγή δίκαιης δίκης, ιδίως διασφαλίζοντας ότι οι ύποπτοι ή οι κατηγορούμενοι γνωρίζουν το περιεχόμενο της εναντίον τους δικογραφίας και είναι σε θέση να ασκήσουν το δικαίωμα υπεράσπισής τους.»

9. Το άρθρο 3 της οδηγίας αυτής, που τιτλοφορείται «Δικαίωμα μετάφρασης ουσιωδών εγγράφων», έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, ώστε στους υπόπτους ή στους κατηγορουμένους που δεν κατανοούν τη γλώσσα της σχετικής ποινικής διαδικασίας να παρέχεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος γραπτή μετάφραση όλων των εγγράφων που είναι ουσιώδη, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι είναι σε θέση να ασκήσουν το δικαίωμα υπεράσπισής τους και προκειμένου να διασφαλιστεί η διεξαγωγή δίκαιης δίκης.

2. Τα ουσιώδη έγγραφα περιλαμβάνουν οποιαδήποτε απόφαση συνεπάγεται τη στέρηση της ελευθερίας ενός προσώπου, οποιοδήποτε έγγραφο απαγγελίας κατηγορίας και οποιαδήποτε δικαστική απόφαση.

3. Οι αρμόδιες αρχές αποφασίζουν, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, εάν κάποιο άλλο έγγραφο είναι ουσιώδες. Οι ύποπτοι ή οι κατηγορούμενοι ή οι συνήγοροί τους δύνανται να υποβάλουν αιτιολογημένο αίτημα προς τον σκοπό αυτό.

[...]

2. Η οδηγία 2012/13

10. Η οδηγία 2012/13 είναι το δεύτερο εργαλείο που υιοθετήθηκε για την ενίσχυση των δικονομικών διασφαλίσεων των υπόπτων ή των κατηγορουμένων στις ποινικές υποθέσεις στην Ένωση. Θεσπίζει το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

11. Οι αιτιολογικές σκέψεις 27, 28, 40 και 41 της εν λόγω οδηγίας έχουν ως εξής:

«(27) Ο κατηγορούμενος για τέλεση αξιόποινης πράξης θα πρέπει να λαμβάνει όλες τις πληροφορίες σχετικά με την ποινική κατηγορία προκειμένου να μπορεί να προετοιμάσει την υπεράσπισή του και να διασφαλίζεται ο δίκαιος χαρακτήρας των διαδικασιών.

(28) Η ενημέρωση του υπόπτου ή κατηγορούμενου για την αξιόποινή πράξη για την οποία φέρεται ως ύποπτος ή κατηγορείται ότι έχει διαπράξει, θα πρέπει να παρέχεται άμεσα και το αργότερο πριν από την πρώτη επίσημη ανάκρισή του από την αστυνομία ή άλλη αρμόδια αρχή, και χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η διενέργεια των ερευνών. Η περιγραφή των πραγματικών περιστατικών, περιλαμβανομένων, όπου είναι γνωστοί, και του χρόνου και τόπου τέλεσης της αξιόποινης πράξης, για τη διάπραξη της οποίας το πρόσωπο είναι ύποπτο ή κατηγορείται, καθώς και του ενδεχόμενου νομικού χαρακτηρισμού της, θα πρέπει να αναφέρονται με επαρκείς λεπτομέρειες σε σχέση με το στάδιο της ποινικής διαδικασίας στο οποίο η περιγραφή αυτή παρέχεται, προκειμένου να διασφαλίζεται ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας και να καθίσταται δυνατή η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης.

[...]

(40) Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες. Τα κράτη μέλη δύνανται να επεκτείνουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, προκειμένου να παρέχεται υψηλότερο επίπεδο προστασίας και σε περιστάσεις που δεν ρυθμίζει ρητώς η παρούσα οδηγία. Το επίπεδο προστασίας δεν θα πρέπει ποτέ να υπολείπεται των προδιαγραφών που προβλέπει η ΕΣΔΑ, όπως ερμηνεύονται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.⁽⁴¹⁾ Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην προαγωγή του δικαιώματος στην ελευθερία, του δικαιώματος για δίκαιη δίκη και των δικαιωμάτων υπεράσπισης. Θα πρέπει να εφαρμόζεται αναλόγως.»

12. Το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής ορίζει το αντικείμενό της ως εξής:

«Η παρούσα οδηγία ορίζει κανόνες σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης των υπόπτων ή κατηγορουμένων, σχετικά με τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας και τις εναντίον τους κατηγορίες. [...]»

13. Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2012/13 οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής της ως εξής:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται από τη στιγμή που ένα πρόσωπο ενημερώνεται από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους, ότι θεωρείται ύποπτο ή κατηγορείται για την τέλεση αξιόποινης πράξης μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας, ήτοι τον τελικό προσδιορισμό του εάν ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχει τελέσει την αξιόποινή πράξη, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της επιμέτρησης της ποινής και της εκδίκασης τυχόν προσφυγής.»

14. Το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας ορίζει ως εξής το δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με τα δικαιώματα:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την άμεση ενημέρωση του υπόπτου ή κατηγορούμενου όσον αφορά τουλάχιστον τα ακόλουθα δικονομικά δικαιώματα, όπως ισχύουν δυνάμει του εθνικού τους δικαίου, προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική άσκησή τους:

[...]

γ) το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με την ποινική κατηγορία σύμφωνα με το άρθρο 6·

[...].»

15. Κατά το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας, που τιτλοφορείται «Δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με την ποινική κατηγορία»:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο ύποπτος ή κατηγορούμενος να ενημερώνεται για την αξιόποινη πράξη την οποία φέρεται, ή κατηγορείται, ότι διέπραξε. Η ενημέρωση αυτή είναι άμεση και δεόντως λεπτομερής προκειμένου να διασφαλισθούν ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας και η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης του κατηγορουμένου.

[...]

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το αργότερο με τη διαβίβαση του κατηγορητηρίου στο δικαστήριο να παρέχονται λεπτομερή στοιχεία για την ποινική κατηγορία, συμπεριλαμβανομένης της φύσης και του νομικού χαρακτηρισμού της αξιόποινης πράξης και του είδους της συμμετοχής του κατηγορουμένου.

[...].»

B— Το γερμανικό δίκαιο

16. Το άρθρο 184 του νόμου για την οργάνωση των δικαστηρίων (Gerichtsverfassungsgesetz, στο εξής: GVG) ορίζει ότι η γλώσσα διαδικασίας των δικαστηρίων είναι η γερμανική.

17. Το άρθρο 187 του GVG, όπως τροποποιήθηκε κατόπιν της μεταφοράς των οδηγιών 2010/64 και 2012/13 στο εσωτερικό δίκαιο, ορίζει τα εξής:

«1) Το δικαστήριο διορίζει διερμηνέα ή μεταφραστή για τον κατηγορούμενο ή τον καταδικασθέντα ο οποίος δεν είναι γνώστης της γερμανικής γλώσσας ή είναι άτομο με προβλήματα ακοής ή ομιλίας καθόσον τούτο είναι απαραίτητο για την άσκηση των ποινικών δικονομικών δικαιωμάτων του. Το δικαστήριο επισημαίνει στον κατηγορούμενο σε γλώσσα που κατανοεί ότι σε τέτοια περίπτωση δύναται να αιτηθεί τον δωρεάν διορισμό διερμηνέα ή μεταφραστή για τη συνολική διάρκεια της ποινικής δίκης.

2) Για την άσκηση των ποινικών δικονομικών δικαιωμάτων του κατηγορούμενου ο οποίος δεν είναι γνώστης της γερμανικής γλώσσας είναι κατά κανόνα απαραίτητη η γραπτή μετάφραση στερητικών της ελευθερίας ενταλμάτων καθώς και κατηγορητηρίων, αποφάσεων κατά τη συνοπτική διαδικασία και μη αμετάκλητων αποφάσεων. [...]

[...].»

18. Κατά το άρθρο 132, παράγραφος 1, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Strafprozessordnung, στο εξής: StPO), ο διορισμός αντικλήτων για τις επιδόσεις χωρεί ως εξής:

«Σε περίπτωση που κατηγορούμενος για τον οποίο υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι υπέπεσε σε αξιόποινη πράξη δεν έχει κατοικία ή διαμονή εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος νόμου, αλλά δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εκδόσεως εντάλματος προσωρινής κρατήσεως, είναι δυνατόν να διαταχθεί, προκειμένου να διασφαλισθεί η διεξαγωγή της ποινικής δίκης, ότι ο κατηγορούμενος:

1. θα καταβάλει προσηύκοντα εγγύηση σε συνάρτηση με την αναμενόμενη χρηματική ποινή και τα δικαστικά έξοδα και
2. θα διορίσει κάποιον κάτοικο της περιφέρειας του αρμόδιου δικαστηρίου ως αντίκλητό του.»

19. Το άρθρο 410 του StPO, που αφορά τις αντιρρήσεις κατά εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως, έχει ως εξής:

«1) Ο κατηγορούμενος μπορεί να προβάλει, εγγράφως ή με δήλωση για την οποία συντάσσεται πρακτικό στη γραμματεία του δικαστηρίου, αντιρρήσεις κατά της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως ενώπιον του δικαστηρίου που την εξέδωσε εντός δύο εβδομάδων από την επίδοση αυτής. [...]

[...]

3) Αν δεν προβληθούν εμπροθέσμως αντιρρήσεις κατά αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία, αυτή αποκτά ισχύ δεδικασμένου.»

II – Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

20. Στο πλαίσιο αστυνομικού ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2014 στο έδαφος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, διαπιστώθηκε ότι ο G. Covaci, Ρουμάνος υπήκοος, οδηγούσε όχημα που δεν διέθετε ισχύον ασφαλιστήριο υποχρεωτικής ασφαλίσεως αστικής ευθύνης και ότι η βεβαίωση ασφαλίσεως (πράσινη κάρτα) ήταν παραποιημένη.

21. Κατόπιν αυτού, η αστυνομία ανέκρινε, με τη συνδρομή διερμηνέα, τον G. Covaci επί των πραγματικών αυτών περιστατικών.

22. Με την ευκαιρία αυτή, ο G. Covaci, ο οποίος δεν είχε κατοικία ή διαμονή εντός του πεδίου εφαρμογής του γερμανικού νόμου, κατέθεσε αμετάκλητο πληρεξούσιο έγγραφο, στη ρουμανική γλώσσα, περί διορισμού τριών υπαλλήλων του Amtsgericht Laufen (Γερμανία) ως αντικλήτων του. Στο εν λόγω έγγραφο διευκρινιζόταν ότι όλα τα δικαστικά έγγραφα επιδίδονται στους ως άνω αντικλήτους και ότι οι προθεσμίες ασκήσεως ενδίκων μέσων αρχίζουν ήδη με την επίδοση στους εν λόγω αντικλήτους.

23. Στις 18 Μαρτίου 2014, μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, η Staatsanwaltschaft Traunstein (εισαγγελία Traunstein, Γερμανία) ζήτησε από το Amtsgericht Laufen την έκδοση αποφάσεως κατά τη συνοπτική διαδικασία σε βάρος του G. Covaci για όλες τις διαπραχθείσες αξιόποινες πράξεις, προκειμένου να του επιβληθεί χρηματική ποινή.

24. Η εκδιδόμενη κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση είναι απλοποιημένη ποινική διαδικασία που επιτρέπει την επιβολή ποινής μονομερώς, χωρίς ακροαματική διαδικασία. Εκδιδόμενη από δικαστή κατόπιν σχετικού αιτήματος της εισαγγελίας για ελάχιστον σημασίας αξιόποινες πράξεις που δεν απαιτούν τη φυσική παράσταση του κατηγορουμένου, η εκδιδόμενη κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση είναι απόφαση προσωρινής ισχύος. Αποκτά ισχύ δεδικασμένου μόλις παρέλθει η προθεσμία

προβολής αντιρρήσεων που εκπνέει δύο εβδομάδες μετά την επίδοση της εκδοθείσας κατά συνοπτική διαδικασία αποφάσεως, η οποία επιδίδεται, εφόσον χρειαστεί, στους αντικλήτους του κατηγορουμένου. Οι αντιρρήσεις μπορούν να προβληθούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας εγγράφως ή με δήλωση για την οποία συντάσσεται πρακτικό στη γραμματεία του δικαστηρίου και οδηγούν στη διεξαγωγή ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου.

25. Με την αίτησή της, η Staatsanwaltschaft Traunstein ζήτησε να γίνει η επίδοση της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως στον κατηγορούμενο μέσω των αντικλήτων του και επιπλέον να υποβληθούν οι τυχόν γραπτές παρατηρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της καταθέσεως ενδίκου μέσου κατά της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως, στη γερμανική γλώσσα.

26. Το Amtsgericht Laufen, επιλαμβανόμενο του αιτήματος εκδόσεως αποφάσεως κατά τη συνοπτική διαδικασία, διερωτάται κατά πόσον τα αιτήματα της Staatsanwaltschaft Traunstein είναι σύμφωνα προς τις οδηγίες 2010/64 και 2012/13. Αφενός, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον η υποχρέωση καταθέσεως ενδίκου μέσου κατά της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως στη γερμανική γλώσσα, η οποία απορρέει από το άρθρο 184 του GVG, είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις της οδηγίας 2010/64 που προβλέπει παροχή δωρεάν γλωσσικής συνδρομής στους κατηγορουμένους των ποινικών δικών. Αφετέρου, το εν λόγω δικαστήριο αμφιβάλλει κατά πόσον η διαδικασία επιδόσεως της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως μέσω αντικλήτου, με αποστολή στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο, είναι σύμφωνη προς την οδηγία 2012/13, και ιδίως προς το δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία.

27. Κατά συνέπεια, το Amtsgericht Laufen αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία εκδόσεως αποφάσεως κατά τη συνοπτική διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Πρέπει τα άρθρα 1, παράγραφος 2, και 2, παράγραφοι 1 και 8, της οδηγίας 2010/64 να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται σε δικαστική εντολή με την οποία, κατ' εφαρμογή του άρθρου 184 του νόμου για την οργάνωση των δικαστηρίων, επιβάλλεται στους κατηγορουμένους επ' απειλή απαραδέκτου να ασκούν ένδικα μέσα μόνο στη γλώσσα διαδικασίας του δικαστηρίου, εν προκειμένω στη γερμανική γλώσσα;
- 2) Πρέπει το άρθρο 2, το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2012/13 να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται στην εντολή προς κατηγορούμενο να διορίσει αντίκλητο, όταν η προθεσμία ασκήσεως ενδίκων μέσων αρχίζει ήδη με την επίδοση στον αντίκλητο, χωρίς εν τέλει να έχει σημασία κατά πόσον ο κατηγορούμενος έλαβε τουλάχιστον γνώση της ποινικής κατηγορίας;»

III – Ανάλυση

A— Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

28. Οι οδηγίες που εκδίδονται βάσει του άρθρου 82 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνεύονται σε συνάρτηση με τους σκοπούς δημιουργίας χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και, ιδίως, με τον σκοπό της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις.

29. Κατά το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών. Από το άρθρο 82, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β', ΣΛΕΕ προκύπτει επίσης ότι, για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, ο νομοθέτης της Ένωσης μπορεί να θεσπίζει ελάχιστους κανόνες που αφορούν τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία.

30. Είναι, πράγματι, προφανές ότι οι εν λόγω καλούμενοι «ελάχιστοι» κανόνες, οι οποίοι, στην πραγματικότητα, αναφέρονται σε μείζονες αρχές που αφορούν, ιδίως, τα δικαιώματα υπερασπίσεως και τον σεβασμό του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη και από τις οποίες δεν μπορούν να αποκλίνουν τα κράτη μέλη, αποσκοπούν στη δημιουργία ή ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, που αποτελεί τη βάση της αμοιβαίας αναγνώρισης, η οποία με τη σειρά της έχει αναχθεί σε ακρογωνιαίο λίθο της δημιουργίας του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

31. Όσον αφορά την ερμηνεία αυτών των καλούμενων «ελάχιστων» κανόνων, και γενικότερα των όρων των οδηγιών που τους περιέχουν, επισημαίνω τρία στοιχεία.

32. Πρώτον, η έκφραση «ελάχιστοι κανόνες», από την οποία προσωπικά προτιμώ την έκφραση «απαρέγκλιτοι κανόνες», δεν πρέπει να ερμηνεύεται, όπως συμβαίνει συχνά και όχι χωρίς σκοπιμότητα, κατά τρόπο περιοριστικό, υπό την έννοια ότι πρόκειται για κανόνες μικρότερης σπουδαιότητας. Όπως προεξετέθη, πρόκειται, στην πραγματικότητα, για μια υποχρεωτική βάση δικονομικών αρχών οι οποίες διασφαλίζουν, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης, την υλοποίηση και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία αποτελούν τη βάση των κοινών αξιών που καθιστούν την Ένωση σύστημα στηριζόμενο στην αρχή του κράτους δικαίου.

33. Δεύτερον, λαμβανομένων υπόψη όσων αναφέρθηκαν, οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 82, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια που μπορεί να τους διασφαλίσει πλήρη πρακτική αποτελεσματικότητα, καθόσον μια τέτοια ερμηνεία, ενισχύουσα την προστασία των δικαιωμάτων, θα ενισχύσει συγχρόνως την αμοιβαία εμπιστοσύνη και, κατά συνέπεια, θα διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση. Ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής των εν λόγω κανόνων μέσω γραμματικής ερμηνείας των νομοθετικών κειμένων μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της αμοιβαίας αναγνώρισης και, συνεπώς, της δημιουργίας του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

34. Τρίτον, η υποχρέωση του νομοθέτη της Ένωσης, που μνημονεύεται στο άρθρο 82, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, τελευταία περίοδος, ΣΛΕΕ, να συνεκτιμά τα νομικά συστήματα και τις παραδόσεις των κρατών μελών συνεπάγεται ότι δεν είναι δυνατή η επιβολή ενός ενιαίου δικονομικού συστήματος. Εντούτοις, τα εθνικά δικονομικά συστήματα, παρά τις διαφορές τους, θα πρέπει, κατά την εφαρμογή τους, να τηρούν τις εν λόγω αρχές, διότι διαφορετικά αυτά θα θεωρηθούν ανίσχυρα. Αρμόδια για τον σχετικό έλεγχο είναι κατ' αρχήν τα εθνικά δικαστήρια, τα οποία έχουν τη δυνατότητα, σε περίπτωση που αντιμετωπίζουν δυσκολία, να υποβάλουν προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο. Επισημαίνεται, συναφώς, ότι τα ζητήματα ποινικού δικαίου, ιδίως εν στενή έννοια, ανήκουν στη δικαιοδοσία των τακτικών δικαστηρίων και ότι οι συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών καθιστούν τα τακτικά δικαστήρια φύλακες των ατομικών ελευθεριών.

35. Οι υπό εξέταση οδηγίες εντάσσονται αναμφίβολα, λόγω του αντικειμένου και των διατάξεών τους, όπως αυτές διευκρινίζονται από τις αιτιολογικές τους σκέψεις, στο πλαίσιο του άρθρου 82 ΣΛΕΕ και, συνεπώς, εφαρμόζεται επ' αυτών η ερμηνευτική τεχνική που μόλις περιέγραψα και προτείνω στο Δικαστήριο να υιοθετήσει.

B— Επί του πρώτου ερωτήματος

36. Με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να αποφανθεί κατά πόσον πρέπει τα άρθρα 1, παράγραφος 2, και 2, παράγραφοι 1 και 8, της οδηγίας 2010/64 να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται στην απαγόρευση να ασκήσει πρόσωπο κατά του οποίου έχει εκδοθεί απόφαση κατά τη συνοπτική διαδικασία, και το οποίο δεν είναι γνώστης της γλώσσας διαδικασίας του δικαστηρίου που εξέδωσε την εν λόγω απόφαση, ένδικο μέσο κατ' αυτής στη δική του γλώσσα.

37. Προκαταρκτικώς, επιβάλλεται να αρθεί κάθε αμφισημία που θα μπορούσε να προκαλέσει η διατύπωση του εν λόγω πρώτου ερωτήματος όσον αφορά την ελευθερία που διαθέτουν τα κράτη μέλη σχετικά με τον καθορισμό της γλώσσας διαδικασίας.

38. Η οδηγία 2010/64 δεν έχει ούτε ως σκοπό ούτε ως αποτέλεσμα να θίξει την ελευθερία των κρατών μελών όσον αφορά την επιλογή της γλώσσας διαδικασίας, δηλαδή της γλώσσας στην οποία συντάσσονται τα δικαστικά έγγραφα και τα στοιχεία της δικογραφίας και στην οποία εκφράζονται οι δικαστικές αρχές. Αντιθέτως, η εν λόγω οδηγία φιλοδοξεί να διασφαλίσει την ελευθερία αυτή, συνδυάζοντάς τη συγχρόνως με την προστασία των δικαιωμάτων του υπόπτου ή του κατηγορουμένου για διάπραξη αξιόποινης πράξεως, διασφαλίζοντάς του το δικαίωμα να λάβει δωρεάν και επαρκή γλωσσική συνδρομή, εφόσον δεν ομιλεί ή δεν κατανοεί τη γλώσσα διαδικασίας⁷.

39. Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του άρθρου 184 του GVG, που επιβάλλουν τη γερμανική γλώσσα ως γλώσσα διαδικασίας, δεν είναι αντίθετες προς την οδηγία 2010/64⁸.

40. Εντούτοις, είναι ουσιαστικά αδύνατον για τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο να εκφραστούν σε μια γλώσσα της οποίας δεν είναι γνώστες. Η αποτελεσματική συμμετοχή τους στην ποινική διαδικασία και η άσκηση των δικαιωμάτων υπερασπίσεώς τους απαιτούν αναπόφευκτα την παρέμβαση διερμηνέα ή μεταφραστή. Αυτό άλλωστε συνέβη στην υπό κρίση περίπτωση κατά τη φάση της αστυνομικής έρευνας, κατά την οποία ο G. Covaci δέχθηκε τη συνδρομή διερμηνέα κατά την ανάκρισή του από την αστυνομία.

41. Αυτό το γλωσσικό εμπόδιο συναντάται καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Συνεπώς, για την άσκηση ενδίκου μέσου κατά δικαστικής αποφάσεως είναι απαραίτητες οι υπηρεσίες διερμηνέα ή μεταφραστή, ώστε η βούληση προβολής αντιρρήσεων που εκφράζεται στη γλώσσα της οποίας ο κατηγορούμενος είναι γνώστης να διατυπωθεί στη γλώσσα της διαδικασίας.

42. Επιβάλλεται, ευθύς εξαρχής, να υπογραμμισθεί ότι, αντίθετα προς ό,τι θα μπορούσε να συναχθεί από την απόφαση περί παραπομπής και όπως προκύπτει από τις παρατηρήσεις της Γερμανικής Κυβερνήσεως, το γερμανικό δίκαιο φαίνεται ότι επιτρέπει σε έναν κατηγορούμενο όπως ο G. Covaci να προβάλει αντιρρήσεις κατά αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία σε γλώσσα της οποίας είναι γνώστης. Επιπλέον, το ίδιο δίκαιο, και ιδίως το άρθρο 187 του GVG, φαίνεται να διασφαλίζει σε ένα τέτοιο πρόσωπο επαρκή γλωσσική συνδρομή προκειμένου να μεταφραστεί το εν λόγω ένδικο μέσο στη γλώσσα διαδικασίας.

43. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει τη συμφωνία του γερμανικού δικαίου προς τις εφαρμοστέες διατάξεις της οδηγίας 2010/64, υπό το πρίσμα των σκέψεων που ακολουθούν.

7 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 17 της εν λόγω οδηγίας.

8 — Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται, κατά την άποψή μου, από την απόφαση Runevič-Vardyn και Wardyn (C-391/09, EU:C:2011:291), με την οποία το Δικαστήριο επισήμανε, γενικότερα, ότι, «κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, τέταρτο εδάφιο, ΣΕΕ καθώς και το άρθρο 22 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ένωση σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας» (σκέψη 86) και ότι, «[κ]ατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ, η Ένωση σέβεται την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών, στην οποία περιλαμβάνεται και η προστασία της επίσημης εθνικής γλώσσας του κράτους» (όπ.π.).

44. Η οδηγία 2010/64 θεσπίζει το δικαίωμα σε δωρεάν και επαρκή γλωσσική συνδρομή, η οποία θα επιτρέπει στους υπόπτους ή τους κατηγορούμενους που δεν ομιλούν ή δεν κατανοούν τη γλώσσα διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας, να ασκήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους υπερασπίσεως και θα διασφαλίζει τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης. Όπως ορθώς επισημαίνει η Γερμανική Κυβέρνηση, το ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι, συνεπώς, να εκτιμηθεί κατά πόσον η εν λόγω γλωσσική συνδρομή πρέπει να παρέχεται στο πλαίσιο ασκήσεως ενδίκου μέσου⁹. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να καθοριστεί κατά πόσον το βάρος της παρεμβάσεως μεταφραστή ή διερμηνέα στο πλαίσιο αυτό πρέπει να φέρει η υπεράσπιση, όντας υποχρεωμένη να καταθέσει το ένδικο μέσο στη γερμανική γλώσσα, ή η διώκουσα αρχή, επιτρέποντας στην υπεράσπιση να ασκήσει ένδικο μέσο σε γλώσσα διαφορετική από τη γλώσσα διαδικασίας.

45. Στο σημείο αυτό θεωρώ σημαντικό να διευκρινίσω ότι η απάντησή μου δεν μπορεί να περιοριστεί στην περίπτωση αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία. Πράγματι, η σύγκρουση και ο αναγκαίος συμβιβασμός μεταξύ της γλώσσας διαδικασίας και της γλώσσας του κατηγορουμένου δεν αποτελούν δυσχέρειες προσιδιάζουσες μόνον σε αυτή τη μορφή απλοποιημένης διαδικασίας.

46. Η εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση αποτελεί απλοποιημένη διαδικασία εκδόσεως αποφάσεως που παρουσιάζει, βεβαίως, ιδιαιτερότητες όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων υπερασπίσεως. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι ο κατηγορούμενος δεν παρίσταται σε ακροαματική διαδικασία τού στερεί κάθε δυνατότητα να παρουσιάσει τη δική του εκδοχή των πραγματικών περιστατικών ενώπιον δικαστηρίου πριν την άσκηση ενδίκου μέσου κατά της σε βάρος του εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τόνισε αυτή την ιδιαιτερότητα της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως προκειμένου να υποστηρίξει ότι η έλλειψη ακροαματικής διαδικασίας στερεί από την υπεράσπιση τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμά της για διερμηνεία και ότι, συνεπώς, μόνη η δυνατότητα ασκήσεως ενδίκου μέσου στη γλώσσα της τής παρέχει την ευκαιρία να υπερασπίσει, στη συνέχεια, τα συμφέροντά της ενώπιον δικαστηρίου με τη συνδρομή διερμηνέα κατά τη διάρκεια ακροαματικής διαδικασίας¹⁰.

47. Δεν θα ακολουθήσω την ίδια συλλογιστική με αυτή που προτείνει η Επιτροπή. Πράγματι, θα ήταν υπερβολικά περιοριστικό να αντιμετωπιστεί το ένδικο μέσο κατά εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως ως μέσο για την απόλαυση του δικαιώματος στη διερμηνεία κατά τη διάρκεια ακροαματικής διαδικασίας. Αφενός, το πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος σε διερμηνεία, όπως το εν λόγω δικαίωμα προστατεύεται με την οδηγία 2010/64, είναι πολύ ευρύτερο από αυτό της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου. Αφετέρου, αντίθετα προς ό,τι φαίνεται να υποστηρίζει η Επιτροπή, η ακροαματική διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου δεν είναι το μόνο στάδιο στο οποίο καθίσταται δυνατή η διασφάλιση της αρχής της δίκαιης δίκης. Το πεδίο εφαρμογής των δικονομικών εγγυήσεων καλύπτει όλη τη διάρκεια της κατασταλτικής διαδικασίας. Δεδομένου ότι η άσκηση ενδίκου μέσου αποτελεί πλήρες δικονομικό στάδιο, δεν θεωρώ προσήκουσα την αντιμετώπιση του ενδίκου μέσου ως μέσου προσβάσεως στην άσκηση των δικαιωμάτων υπερασπίσεως κατά την ακροαματική διαδικασία και όχι ως αυτό καθεαυτό μέσο ασκήσεως, εκ μέρους της υπερασπίσεως, των δικαιωμάτων των οποίων απολαύει καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

48. Κατά την άποψή μου, είναι, συνεπώς, σημαντικό να εξεταστεί το πρώτο ερώτημα κατά τρόπο γενικό και να καθοριστεί κατά πόσον ο κατηγορούμενος σε κάθε κατασταλτική διαδικασία, συνοπτική ή συνήθη, μπορεί να απολαύει δωρεάν συνδρομής διερμηνέα ή μεταφραστή στο πλαίσιο ασκήσεως ενδίκου μέσου. Στερείται, συναφώς, σημασίας το κατά πόσον το πρόσωπο αυτό είχε ήδη προσφύγει στη συνδρομή διερμηνέα ή μεταφραστή στο πλαίσιο ακροαματικής διαδικασίας που προηγήθηκε της ασκήσεως ενδίκου μέσου.

9 — Σημεία 24 και 29 των γραπτών παρατηρήσεων της Γερμανικής Κυβερνήσεως.

10 — Σημεία 44 επ. των γραπτών παρατηρήσεων της Επιτροπής.

49. Το δικόγραφο ασκήσεως ενδίκου μέσου, όπως το δικόγραφο αντιρρήσεων κατά αποφάσεως εκδοθείσας κατά την συνοπτική διαδικασία το οποίο αφορά η κύρια δίκη, έχει την ιδιαιτερότητα ότι αποτελεί πράξη της ποινικής διαδικασίας προερχόμενη από τον κατηγορούμενο και απευθυνόμενη προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές και όχι πράξη προερχόμενη από τις εν λόγω αρχές και απευθυνόμενη στον κατηγορούμενο. Το ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο μας καλεί, συνεπώς, να εκτιμήσουμε σε ποιο μέτρο εφαρμόζεται η γλωσσική συνδρομή όσον αφορά τέτοιου τύπου πράξεις.

50. Το άρθρο 1 της οδηγίας 2010/64 θεσπίζει το δικαίωμα σε γλωσσική συνδρομή κατά την ποινική διαδικασία. Η εν λόγω οδηγία προστατεύει, ειδικότερα, αφενός, το δικαίωμα σε συνδρομή διερμηνείας και, αφετέρου, το δικαίωμα σε συνδρομή μετάφραση, αφιερώνοντας στο καθένα ειδικό άρθρο, προκειμένου να ενισχύσει την προστασία τους¹¹. Αυτή η προσέγγιση είναι, εξάλλου, διαφορετική από αυτή που υιοθέτησε η ΕΣΔΑ, η οποία, με το άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο ε', θεσπίζει μόνον το δικαίωμα σε συνδρομή διερμηνείας, ενώ το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου επέκτεινε το εν λόγω δικαίωμα στη μετάφραση ορισμένων εγγράφων της διαδικασίας¹².

51. Είναι αναμφίβολο, κατά την άποψή μου, ότι τα δικόγραφα ασκήσεως ενδίκων μέσων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2010/64, το οποίο ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε ιδιαίτερα ευρύ, ήτοι καλύπτουν την ποινική διαδικασία καθ' όλη της τη διάρκεια.

52. Επιβάλλεται, πράγματι, να υπογραμμιστεί ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση «ισχύει για πρόσωπα από τη στιγμή κατά την οποία ενημερώνονται από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους [...] ότι είναι ύποπτα ή κατηγορούνται για την τέλεση αξιόποινης πράξης έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας, που συνίσταται στον τελικό προσδιορισμό του κατά πόσον έχουν διαπράξει το αδίκημα, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον απαιτείται, της καταδίκης και της απόφασης επί ενδεχόμενης προσφυγής»¹³.

53. Όπως προανέφερα, το δικαίωμα σε γλωσσική συνδρομή αναλύεται, στην οδηγία 2010/64, σε δύο συμπληρωματικά δικαιώματα, ήτοι, αφενός, στο δικαίωμα σε διερμηνεία που διέπεται από το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας και, αφετέρου, στο δικαίωμα μετάφρασεως ουσιωδών εγγράφων που ορίζεται στο άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας.

54. Μία από τις δυσχέρειες που παρουσιάζει το υπό εξέταση ερώτημα συνίσταται στο να καθοριστεί ποιο από αυτά τα δύο άρθρα αποτελεί την εφαρμοστέα διάταξη σε μια περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης. Η δυσχέρεια αυτή συνεπάγεται ότι, καίτοι όλοι συμφωνούν ότι το δικαίωμα προβολής αντιρρήσεων ή ασκήσεως εφέσεως κατά καταδικαστικής ποινικής αποφάσεως συνιστά ουσιώδες δικαίωμα της υπερασπίσεως, ο κατηγορούμενος μπορεί να στερηθεί τη συγκεκριμένη δυνατότητα ασκήσεως του εν λόγω δικαιώματος, πράγμα που ισοδυναμεί με στέρηση του προβλεπόμενου από το εθνικό δίκαιο ενδίκου μέσου. Κατά συνέπεια, όπως επισήμανα στις προκαταρκτικές μου παρατηρήσεις, επιβάλλεται η ευρεία ερμηνεία των άρθρων της οδηγίας 2010/64, σύμφωνα με τον επιδιωκόμενο σκοπό της ενισχύσεως των δικαιωμάτων των προσώπων κατά την ποινική διαδικασία. Στο πνεύμα αυτό, πρέπει να καθοριστεί ποιο από τα άρθρα 2 ή 3 της εν λόγω οδηγίας, τα κενά της οποίας προξενούν κατάπληξη λαμβανομένου υπόψη του ουσιώδους χαρακτήρα των διατάξεων που περιλαμβάνει, είναι περισσότερο κατάλληλο να διασφαλίσει το δικαίωμα του κατηγορουμένου να κάνει αποτελεσματική χρήση των ενδίκων μέσων που του παρέχει το εθνικό δίκαιο.

55. Όταν πρόκειται για δικόγραφο ασκήσεως ενδίκου μέσου, πρέπει, κατά την άποψή μου, να αποκλειστεί κάθε εφαρμογή του δικαιώματος στη μετάφραση, όπως αυτό προστατεύεται από το άρθρο 3 της οδηγίας 2010/64, και να γίνει δεκτή η εφαρμογή του άρθρου 2 της εν λόγω οδηγίας.

11 — Βλ. Monjean-Decaudin, S., *La traduction du droit dans la procédure judiciaire — Contribution à l'étude de la linguistique juridique*, Dalloz, Παρίσι, 2012, σ. 149 επ.

12 — Βλ. απόφαση Luedicke, Belkacem και Κοç κατά Γερμανίας, 28 Νοεμβρίου 1978, σειρά Α αριθ. 29 § 48.

13 — Η υπογράμμιση δική μου.

56. Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας, στον κατηγορούμενο παρέχεται γραπτή μετάφραση όλων των εγγράφων που είναι ουσιώδη προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα υπεράσπισης του, ώστε να διασφαλιστεί η διεξαγωγή δίκαιης δίκης. Εκτός από τις αποφάσεις που συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας ενός προσώπου, από το έγγραφο απαγγελίας κατηγορίας και από τις δικαστικές αποφάσεις, που μνημονεύονται ρητώς στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2010/64, τα ουσιώδη έγγραφα που χρήζουν γραπτής μεταφράσεως καθορίζονται ελεύθερα από τις αρμόδιες αρχές.

57. Το δικόγραφο ασκήσεως ενδίκου μέσου είναι, βεβαίως, ουσιώδες για την άσκηση των δικαιωμάτων υπερασπίσεως. Εντούτοις, η υπεράσπιση δεν θα μπορούσε να αξιώσει τη μετάφρασή του στη γλώσσα της διαδικασίας βάσει του άρθρου 3 της εν λόγω οδηγίας. Το γράμμα του εν λόγω άρθρου 3 επιβεβαιώνει, πράγματι, ότι το άρθρο αυτό προορίζεται να ρυθμίσει αποκλειστικά και μόνον τη μετάφραση των ουσιωδών εγγράφων από τη γλώσσα διαδικασίας προς μια γλώσσα που κατανοεί ο κατηγορούμενος. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι τα ουσιώδη έγγραφα που απαριθμούνται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2010/64, καίτοι η εν λόγω απαρίθμηση δεν είναι εξαντλητική, αποτελούν έγγραφα που εκδίδονται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές. Εξάλλου, από το άρθρο 3, παράγραφος 4, της ίδιας αυτής οδηγίας μπορεί σαφώς να συναχθεί ότι η μετάφραση των ουσιωδών εγγράφων νοείται στο σύστημα της εν λόγω οδηγίας ως αποσκοπούσα, ιδίως, στην «κατανόηση, εκ μέρους των υπόπτων ή των κατηγορουμένων, του περιεχομένου της εναντίον τους δικογραφίας».

58. Οι ύποπτοι ή οι κατηγορούμενοι δεν μπορούν να επικαλεστούν το δικαίωμα στη μετάφραση ουσιωδών εγγράφων παρά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι δεν κατανοούν τη γλώσσα στην οποία το έγγραφο είναι συντεταγμένο. Η κατανόηση εγγράφου, η κατανόηση του περιεχομένου του, προϋποθέτει ότι η υπεράσπιση είναι ο αποδέκτης και όχι ο εκδότης του εγγράφου. Κατά συνέπεια, το άρθρο 3 της οδηγίας 2010/64 αφορά μόνον τη μετάφραση εγγράφων εκδιδόμενων από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές, τα οποία πρέπει να κατανοήσει ο κατηγορούμενος, όπως είναι, παραδείγματος χάριν, οι αποφάσεις που συνεπάγονται στέρηση της ελευθερίας και οι δικαστικές αποφάσεις.

59. Κατά συνέπεια, το πρόβλημα της γλωσσικής συνδρομής για την άσκηση ενδίκου μέσου από πρόσωπο για το οποίο έχει εκδοθεί ποινική απόφαση προσηύκει να αντιμετωπιστεί υπό το πρίσμα του άρθρου 2 της εν λόγω οδηγίας.

60. Το εν λόγω άρθρο 2 θεσπίζει το δικαίωμα σε διερμηνεία. Προβλέπει τη συνδρομή διερμηνέα καθ' όλη τη διεξαγωγή της ποινικής διαδικασίας όταν ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος δεν ομιλεί ή δεν κατανοεί τη γλώσσα διαδικασίας. Αντίθετα από το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας, στο πλαίσιο του άρθρου 2 της οδηγίας 2010/64 η υπεράσπιση μπορεί να απαιτήσει τη γλωσσική συνδρομή «όχι μόνον για να κατανοήσει, αλλά και για να γίνει κατανοητή».

61. Όταν ο κατηγορούμενος αδυνατεί να εκφραστεί στη γλώσσα διαδικασίας δικαιούται, συνεπώς, την παροχή υπηρεσιών διερμηνέα, προκειμένου τα όσα εκφράζει σε γλώσσα της οποίας είναι γνώστης, προφορικός, γραπτώς ή ενδεχομένως στη νοηματική γλώσσα, εάν έχει προβλήματα ακοής ή ομιλίας, να μεταφράζονται στη γλώσσα της διαδικασίας.

62. Κατά συνέπεια, το άρθρο 2 της οδηγίας 2010/64 εφαρμόζεται τόσο επί των δηλώσεων ή των πράξεων που απευθύνονται στην υπεράσπιση όσο και επί των δηλώσεων ή των πράξεων της υπερασπίσεως που απευθύνονται στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

63. Εξάλλου, όπως προαναφέρθηκε, από το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας προκύπτει σαφώς ότι το δικαίωμα σε γλωσσική συνδρομή τυγχάνει ευρείας εφαρμογής και ότι η υπεράσπιση μπορεί να απαιτήσει τη δωρεάν παροχή υπηρεσιών διερμηνέα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, άρα και στο πλαίσιο ασκήσεως ενδίκου μέσου.

64. Εξάλλου, η συνδρομή διερμηνέα παρέχεται μεν, συνήθως, κατά την ακροαματική διαδικασία, από το γράμμα όμως του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2010/64 προκύπτει ότι η συνδρομή αυτή ουδόλως περιορίζεται σε αυτό το προφορικό στάδιο της ποινικής διαδικασίας. Κατά συνέπεια, η συνδρομή διερμηνέα μπορεί να ζητηθεί κατά το δικονομικό στάδιο της ασκήσεως ενδίκου μέσου κατά ποινικής αποφάσεως.

65. Η προαναφερθείσα ερμηνεία ενισχύεται από το γράμμα του άρθρου 2, παράγραφος 2, της αυτής οδηγίας, που θεσπίζει τη δωρεάν παροχή διερμηνείας στις σχέσεις μεταξύ των υπόπτων ή κατηγορουμένων και των συνηγόρων τους.

66. Από την εν λόγω διάταξη προκύπτει, συγκεκριμένα, ότι, εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της διεξαγωγής δίκαιης δίκης, είναι δυνατόν να παρασχεθούν στους υπόπτους ή κατηγορουμένους οι υπηρεσίες διερμηνέα για την επικοινωνία τους με τους συνηγόρους τους, όταν αυτή σχετίζεται «με την άσκηση προσφυγής ή την υποβολή άλλων δικονομικών αιτημάτων».

67. Δεν βλέπω κανένα λόγο να αποκλειστεί η δυνατότητα να παρασχεθεί και σε κατηγορούμενο που δεν διαθέτει συνηγόρο η συνδρομή διερμηνέα, προκειμένου να ασκήσει ένδικο μέσο κατά ποινικής αποφάσεως.

68. Η εκδοθείσα κατά συνοπτική διαδικασία απόφαση, η οποία εκδίδεται μετά τη διεξαγωγή απλοποιημένης ποινικής διαδικασίας, είναι δικαστική απόφαση κατά της οποίας ο κατηγορούμενος μπορεί να προβάλει, γραπτώς ή με δήλωση για την οποία συντάσσεται πρακτικό στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, αντιρρήσεις χωρίς τη συνδρομή συνηγόρου. Εάν ο G. Covaci ήταν κατηγορούμενος στο πλαίσιο συνήθους διαδικασίας, με τη συνδρομή συνηγόρου, θα είχε τη δυνατότητα να του παρασχεθούν δωρεάν υπηρεσίες διερμηνέα, προκειμένου να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως που εξεδόθη σε βάρος του.

69. Κατά την άποψή μου, η εξάρτηση του δικαιώματος σε δωρεάν συνδρομή διερμηνέα κατά την άσκηση ενδίκου μέσου από την προϋπόθεση της παρεμβάσεως συνηγόρου θα έθιγε σημαντικά την άσκηση των δικαιωμάτων υπερασπίσεως του κατηγορουμένου που επιθυμεί να διενεργήσει μόνος του διαδικαστικές πράξεις.

70. Ο σκοπός της οδηγίας 2010/64 συνηγορεί υπέρ της ερμηνείας σύμφωνα με την οποία ο κατηγορούμενος που δεν είναι γνώστης της γλώσσας διαδικασίας πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ασκήσει ένδικο μέσο κατά ποινικής αποφάσεως σε γλώσσα της οποίας είναι γνώστης και να λάβει τη συνδρομή διερμηνέα, ώστε το εν λόγω ένδικο μέσο να μεταφραστεί στη γλώσσα διαδικασίας.

71. Ως προς το ζήτημα αυτό, η αιτιολογική σκέψη 17 της εν λόγω οδηγίας δηλώνει σαφώς ότι η οδηγία αποσκοπεί στο «να διασφαλίζει την ύπαρξη δωρεάν και επαρκούς γλωσσικής συνδρομής, η οποία θα επιτρέπει στους υπόπτους ή τους κατηγορουμένους που δεν ομιλούν ή δεν κατανοούν τη γλώσσα διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας να ασκήσουν πλήρως το δικαίωμά τους υπεράσπισης και θα διασφαλίζει τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης».

72. Υπό το πρίσμα αυτό, η πλήρης και ολοκληρωμένη άσκηση των δικαιωμάτων υπερασπίσεως απαιτεί, αφενός, ο κατηγορούμενος να έχει τη δυνατότητα ασκήσεως ενδίκου μέσου κατά ποινικής αποφάσεως σε γλώσσα της οποίας είναι γνώστης και, αφετέρου, να απολαύει της συνδρομής διερμηνέα για να μεταφράσει το εν λόγω ένδικο μέσο στη γλώσσα της διαδικασίας. Θα πρέπει, δηλαδή, να γίνει δεκτό ότι, στο πλαίσιο της συντάξεως ενδίκου μέσου, η βούληση του κατηγορουμένου να αμφισβητήσει την καταδίκη του αποδίδεται μέσω της μεταφράσεως του εν λόγω ενδίκου μέσου στη γλώσσα διαδικασίας.

73. Η παρέμβαση του διερμηνέα θα δώσει στον κατηγορούμενο τη δυνατότητα να εκθέσει στην αρμόδια δικαστική αρχή τα επιχειρήματα και τα μέσα υπεράσπισής του ή, για να επαναλάβω τη διατύπωση που χρησιμοποίησε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου «να αμυνθεί, συγκεκριμένα εκθέτοντας στο δικαστήριο τη δική του εκδοχή για τα γεγονότα»¹⁴. Η άσκηση ενδίκου μέσου κατά ποινικής απόφασης παρέχει στον κατηγορούμενο τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους μπορεί να προσβληθεί η εν λόγω απόφαση. Η άρνηση παροχής στον κατηγορούμενο της συνδρομής διερμηνέα στο πλαίσιο της ασκήσεως τέτοιου ενδίκου μέσου θα εμπόδιζε ή ακόμη θα εκμηδένιζε τη δυνατότητα ασκήσεως των δικαιωμάτων υπερασπίσεως του προσώπου αυτού.

74. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστήριξε την ερμηνεία σύμφωνα με την οποία η οδηγία 2010/64 δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να απαιτούν, επί ποινή απαραδέκτου, την άσκηση ενδίκου μέσου στη γλώσσα διαδικασίας του αρμοδίου δικαστηρίου, με την επιφύλαξη προηγούμενης παροχής στον ασκούντα το ένδικο μέσο της συνδρομής διερμηνέα ή μεταφραστή. Αυτή η θέση αποτελεί, κατά την άποψή μου, απόρροια μη ορθής κατανοήσεως της έννοιας των ελάχιστων κανόνων. Η εν λόγω κυβέρνηση στήριξε, πράγματι, την απόδειξη της θέσεώς της στο ότι η εν λόγω οδηγία αποσκοπεί μόνον στη θέσπιση ελάχιστων κανόνων, προκειμένου να δεχθεί μια περιοριστική ερμηνεία της εν λόγω οδηγίας. Όπως επισήμανα στις προκαταρκτικές παρατηρήσεις μου, θωρώ εσφαλμένη αυτή τη συλλογιστική. Ο σκοπός της αποτελεσματικότερης δικαστικής συνεργασίας σε ποινικά θέματα, μέσω της ενισχύσεως των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, επιβάλλει, αντιθέτως, την ευρεία ερμηνεία της οδηγίας 2010/64, ήτοι την ερμηνεία που διασφαλίζει την καλύτερη προστασία των δικαιωμάτων υπερασπίσεως των οικείων προσώπων.

75. Δεν υπάρχει, εντούτοις, κατά την άποψή μου, αμφιβολία ότι, σε μια περίπτωση όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη, που χαρακτηρίζεται από σχετικώς σύντομη προθεσμία ασκήσεως ενδίκου μέσου, ήτοι προθεσμία δεκαπέντε ημερών, πρέπει να επιτραπεί στο πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση να προβάλει κατ' αρχάς αντιρρήσεις κατά της εν λόγω αποφάσεως, προκειμένου να διακόψει την εν λόγω προθεσμία, ενώ ο διερμηνέας θα παρέμβει το πρώτον στη συνέχεια, προκειμένου να διασφαλίσει τη μετάφραση του ενδίκου μέσου στη γλώσσα διαδικασίας. Η λύση που υποστηρίζει η Γαλλική Κυβέρνηση, σύμφωνα με την οποία αρκεί η παρέμβαση του διερμηνέα πριν την άσκηση του ενδίκου μέσου, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα, σε περιπτώσεις όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη, να καταστεί υπερβολικά δυσχερής, ή και αδύνατη, η άσκηση ενδίκου μέσου εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Στο πρόβλημα αυτό προστίθεται το ζήτημα καθορισμού της γλώσσας στην οποία το πρόσωπο σε βάρος του οποίου εκδόθηκε ποινική απόφαση θα έπρεπε να διατυπώσει το αίτημά του να του παρασχεθεί συνδρομή διερμηνέα, προκειμένου να μπορέσει να συντάξει το ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως. Ερωτηθείσα συναφώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Γαλλική Κυβέρνηση δεν έδωσε απάντηση.

76. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι η οδηγία 2010/64 παρέχει στα κράτη μέλη περιθώριο διακριτικής ευχέρειας ως προς την επιλογή της μορφής που δύναται να λάβει η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται δωρεάν και έχουν την ποιότητα που απαιτείται προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της δίκαιης δίκης και η δυνατότητα της υπερασπίσεως να ασκήσει τα δικαιώματά της.

77. Η συνδρομή διερμηνέα μπορεί να λάβει διάφορες μορφές σε συνάρτηση με τις ιδιαιτερότητες της ακολουθούμενης διαδικασίας. Η συνδρομή μπορεί προφανώς να είναι προφορική, όταν υπάρχει φυσική παρουσία του διερμηνέα ο οποίος προβαίνει σε ταυτόχρονη διερμηνεία όσων λέει η υπεράσπιση και όσων απευθύνονται σε αυτή. Μπορεί επίσης να υλοποιηθεί με τη μορφή νοημάτων όταν, παραδείγματος χάριν, ένα πρόσωπο εμφανίζει προβλήματα ακοής ή ομιλίας και δεν μπορεί να εκφραστεί προφορικώς. Το άρθρο 2, παράγραφος 6, της οδηγίας 2010/64 προβλέπει, εξάλλου, στην

14 — Βλ. απόφαση Kamasinski κατά Αυστρίας, 19 Δεκεμβρίου 1989, σειρά Α αριθ. 168 § 74.

περίπτωση που δεν είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία του διερμηνέα, τη χρήση τεχνολογίας επικοινωνιών όπως η τηλεδιάσκεψη, το τηλέφωνο ή το διαδίκτυο. Είναι επίσης δυνατόν η γλωσσική συνδρομή να λάβει τη μορφή μεταφρασμένου ή δίγλωσσου εντύπου ενδίκου μέσου, όπως προτείνει η Επιτροπή¹⁵. Θα ήταν έτσι δυνατόν να επισυνάπτεται στην ίδια την καταδικαστική ποινική απόφαση, όταν επιδίδεται ή απευθύνεται στον ενδιαφερόμενο —απόφαση που ουδείς αμφισβητεί ότι πρέπει να είναι μεταφρασμένη και ότι υπάρχει σαφής νομική βάση σχετικά με αυτό— ένα έντυπο στη γλώσσα του ενδιαφερομένου που αυτός δεν θα έχει παρά να συμπληρώσει, αν θεωρεί ότι πρέπει να το πράξει, και να το επιστρέψει στη διεύθυνση του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου πρέπει να ασκηθεί το ένδικο μέσο.

78. Πρέπει, εξάλλου, να υπογραμμιστεί ότι το δικαίωμα σε διερμηνεία δεν εκδηλώνεται αποκλειστικώς ως παροχή συνδρομής προφορικής στο πρόσωπο που δεν ομιλεί τη γλώσσα διαδικασίας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί επίσης να λάβει τη μορφή γραπτής μεταφράσεως όσων εκφράζει η υπεράσπιση σε έγγραφο, όπως το δικόγραφο ασκήσεως ενδίκου μέσου.

79. Αντιστρόφως, όπως προκύπτει ρητώς από το άρθρο 3, παράγραφος 7, της οδηγίας 2010/64, η μετάφραση των ουσιαδών εγγράφων μπορεί να λάβει προφορική μορφή.

80. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η συνδρομή διερμηνέα στο πλαίσιο των αντιρρήσεων που προβάλλονται κατά αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία μπορεί να λάβει τόσο προφορική όσο και γραπτή μορφή. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 410, παράγραφος 1, του StPO, οι αντιρρήσεις κατά της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως μπορούν να προβληθούν εγγράφως ή με δήλωση για την οποία συντάσσεται πρακτικό στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την εν λόγω απόφαση. Δεν υπάρχει, κατά την άποψή μου, καμία αμφιβολία ότι, στο μέτρο που διασφαλίζεται η συνδρομή διερμηνέα στο πλαίσιο ενδίκου μέσου που ασκείται προφορικής στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου, κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να διασφαλίζεται τέτοιου είδους συνδρομή όταν το ένδικο μέσο ασκείται εγγράφως.

81. Καταλήγω, συνεπώς, στο συμπέρασμα ότι τα άρθρα 1, παράγραφος 2, και 2, παράγραφοι 1 και 8, της οδηγίας 2010/64 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στη νομοθεσία κράτους μέλους, όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη, που προβλέπει τη χρήση συγκεκριμένης γλώσσας ως γλώσσας διαδικασίας ενώπιον των δικαστηρίων του εν λόγω κράτους. Εντούτοις, οι ίδιες διατάξεις πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιτρέπουν στο πρόσωπο το οποίο αφορά ποινική απόφαση και το οποίο δεν είναι γνώστης της γλώσσας διαδικασίας να ασκήσει στη γλώσσα του ένδικο μέσο κατά της εν λόγω αποφάσεως, το δε αρμόδιο δικαστήριο φέρει το βάρος, κατ' εφαρμογήν του δικαιώματος σε διερμηνεία του οποίου απολαύει ο κατηγορούμενος δυνάμει του άρθρου 2 της εν λόγω οδηγίας, να θέσει σε εφαρμογή τα κατάλληλα μέσα για να διασφαλιστεί η μετάφραση του ενδίκου μέσου στη γλώσσα διαδικασίας.

Γ— *Επί του δευτέρου ερωτήματος*

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

82. Στην ποινική διαδικασία, η εκτέλεση καταδικαστικής αποφάσεως προϋποθέτει ότι αυτή είναι εκτελεστή. Η έννοια αυτή διακρίνεται από την έννοια της αμετακλήτου αποφάσεως υπό ορισμένες συνθήκες, που είναι ιδίως οι ακόλουθες.

83. Η εκτέλεση καταδικαστικής αποφάσεως προϋποθέτει ότι τα ένδικα μέσα εξαντλήθηκαν, περίπτωση που δεν θα μας απασχολήσει εν προκειμένω, ή ότι ο καταδικασθείς δεν τα άσκησε.

15 — Σημείο 52 των γραπτών παρατηρήσεων της Επιτροπής.

84. Αυτή η δεύτερη περίπτωση προϋποθέτει ότι ο καταδικασθείς έλαβε γνώση της καταδικαστικής αποφάσεως και, όντας εν γνώσει αυτής, παρέλειψε να την προσβάλει.

85. Όταν ο ενδιαφερόμενος ήταν παρών κατά την έκδοση της καταδικαστικής αποφάσεως δεν υπάρχει πρόβλημα και, μόλις εκπνεύσει η προθεσμία ασκήσεως ενδίκων μέσων, η απόφαση καθίσταται εκτελεστή και, στην περίπτωση αυτή, συγχρόνως και αμετάκλητη.

86. Όταν ο ενδιαφερόμενος δεν ήταν παρών κατά την έκδοση της αποφάσεως, πρέπει να λάβει γνώση της αποφάσεως αυτής και η καταδίκη δεν καθίσταται εκτελεστή παρά όταν λάβει χώρα επίδοση προς αυτόν και αφού παρέλθει η προθεσμία ασκήσεως ενδίκων μέσων η οποία αρχίζει από της επιδόσεως αυτής.

87. Η επίδοση στον καταδικασθέντα μπορεί να μην πραγματοποιηθεί για λόγους που είτε οφείλονται σε δική του συμπεριφορά (παραδείγματος χάριν η φυγή) είτε όχι (παραδείγματος χάριν πλημμέλειες των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την επίδοση). Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει παρ' όλα αυτά η απόφαση να εκτελεστεί και, συνεπώς, να αποκτήσει εκτελεστότητα. Αυτό θα συμβεί με έναν τυπικό τρόπο επιδόσεως, στην συγκεκριμένη περίπτωση με επίδοση σε αντίκλητο, που δεν θα καταστήσει την απόφαση αμετάκλητη και, συνεπώς, θα είναι δυνατή η άσκηση ενδίκων μέσων όταν, κατά το στάδιο της εκτελέσεως, ανευρεθεί ο ενδιαφερόμενος και/ή πληροφορηθεί την ύπαρξη της ποινικής αποφάσεως.

88. Όσον αφορά τον τρόπο επιδόσεως που χαρακτήρισα «τυπικό», τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθορίσουν αυτόν που θα θεωρήσουν τον πλέον κατάλληλο.

89. Σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στις περιπτώσεις όπου εξ αρχής υπάρχει ο φόβος ότι θα είναι δυσχερής στη συνέχεια η επικοινωνία με τον ενδιαφερόμενο (εν προκειμένω στην περίπτωση κατοικίας στην αλλοδαπή), το γερμανικό δικονομικό σύστημα προβλέπει την προσφυγή σε αντίκλητο που, στην πραγματικότητα, μου φαίνεται ότι αποτελεί επίσημο σημείο επαφής μεταξύ της δικαστικής αρχής και του κατηγορουμένου. Η προσφυγή στον εν λόγω αντίκλητο συνεπάγεται υποχρεώσεις για τη δικαστική αρχή (υποχρέωση διενέργειας των επιδόσεων σε αυτόν), για τον αντίκλητο (υποχρέωση διαβιβάσεως των επιδοθέντων εγγράφων στον κατηγορούμενο) και για τον κατηγορούμενο που πρέπει να ζητεί ενημέρωση από τον αντίκλητο σχετικά με την πρόοδο της διαδικασίας.

90. Η αποστολή της επιδοτέας αποφάσεως από το δικαστήριο στον αντίκλητο είναι η διαδικαστική πράξη που θα κινήσει την προθεσμία με την εκπνοή της οποίας η καταδικαστική απόφαση θα καταστεί εκτελεστή.

91. Το εν λόγω γερμανικό δικονομικό σύστημα δεν μπορεί να αποτελέσει, αυτό καθεαυτό, αντικείμενο κριτικής, έστω και μόνον από σεβασμό στον κανόνα που θεσπίζει το άρθρο 82, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, τελευταία περίοδος, ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τον οποίο οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει της εν λόγω παραγράφου πρέπει να συνεκτιμούν τις διαφορές μεταξύ των νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

92. Απαιτείται ακόμη το εν λόγω δικονομικό σύστημα να ικανοποιεί, στο στάδιο της θέσεώς του σε εφαρμογή, την ανάγκη διασφάλισης της ασκήσεως των δικαιωμάτων υπερασπίσεως του κατηγορουμένου, ζήτημα που πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της απαντήσεως που πρέπει να δοθεί στο δεύτερο ερώτημα.

2. Ανάλυση

93. Με το δεύτερο ερώτημά του, το Amtsgericht Laufen ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να αποφανθεί κατά πόσον πρέπει τα άρθρα 2, 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', καθώς και 6, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2012/13 να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται στη νομοθεσία κράτους μέλους, όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη, που προβλέπει τον διορισμό αντικλήτου από κατηγορούμενο σε ποινική δίκη ο οποίος δεν έχει τόπο διαμονής στο εν λόγω κράτος, προς τον σκοπό επιδόσεως αποφάσεως εκδοθείσας σε βάρος του κατά τη συνοπτική διαδικασία, με αποστολή στη συνέχεια της αποφάσεως αυτής από τον αντίκλητο στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο, ενώ η προθεσμία δύο εβδομάδων για την προβολή αντιρρήσεων κατά της εν λόγω αποφάσεως αρχίζει από της επιδόσεώς της στον αντίκλητο.

94. Στην απόφασή του περί παραπομπής, το Amtsgericht Laufen διευκρινίζει ότι ο προβλεπόμενος στα άρθρα 116, 127bis και 132 του StPO διορισμός αντικλήτου για την παραλαβή των επιδοτέων εγγράφων έχει ως συνέπεια ότι η προθεσμία ασκήσεως ενδίκων μέσων κατά αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας αρχίζει ήδη με την επίδοση της αποφάσεως αυτής στον διορισθέντα αντίκλητο. Ο τελευταίος διαβιβάζει στη συνέχεια την εν λόγω απόφαση στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο, χωρίς απόδειξη αποστολής και/ή παραλαβής. Στερείται συνεπώς σημασίας, ιδίως όσον αφορά τον υπολογισμό της προθεσμίας ασκήσεως ενδίκων μέσων, το αν και πότε ο κατηγορούμενος παραλαμβάνει πράγματι απόφαση που εκδόθηκε κατά την ποινική διαδικασία. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, συναφώς, ότι, όταν πρόκειται για απόφαση εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία, εναπόκειται στον κατηγορούμενο να φροντίσει ο ίδιος να φθάσει εις χείρας του η εν λόγω απόφαση και να αποκτήσει έτσι μια πρώτη πρόσβαση σε δικαστήριο.

95. Η οδηγία 2012/13 προστατεύει, κατά το άρθρο 1, «το δικαίωμα ενημέρωσης των υπόπτων ή κατηγορουμένων, σχετικά με τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας και τις εναντίον τους κατηγορίες».

96. Αυτές οι δύο πτυχές του δικαιώματος ενημέρωσεως ρυθμίζονται από δύο διαφορετικά άρθρα της εν λόγω οδηγίας, την ερμηνεία των οποίων ζητεί το αιτούν δικαστήριο. Το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας αφορά, σύμφωνα με τον τίτλο του, το «[δ]ικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με τα δικαιώματα». Το άρθρο 6 της οδηγίας 2012/13 αφορά, από την άλλη πλευρά, το «[δ]ικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με την ποινική κατηγορία».

97. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας, «[τ]α κράτη μέλη διασφαλίζουν την άμεση ενημέρωση του υπόπτου ή κατηγορούμενου όσον αφορά τουλάχιστον τα ακόλουθα [υπό στοιχεία α' έως ε'] δικονομικά δικαιώματα, όπως ισχύουν δυνάμει του εθνικού τους δικαίου, προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική άσκησή τους». Στα μνημονευόμενα δικονομικά δικαιώματα περιλαμβάνεται, στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της εν λόγω οδηγίας, «το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με την ποινική κατηγορία σύμφωνα με το άρθρο 6».

98. Υπενθυμίζω ότι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2012/13, «[τ]α κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο ύποπτος ή κατηγορούμενος να ενημερώνεται για την αξιόποινη πράξη την οποία φέρεται, ή κατηγορείται, ότι διέπραξε. Η ενημέρωση αυτή είναι άμεση και δεόντως λεπτομερής προκειμένου να διασφαλισθούν ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας και η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης του κατηγορουμένου».

99. Εξάλλου, το άρθρο 6, παράγραφος 3, της αυτής οδηγίας προβλέπει ότι «[τ]α κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το αργότερο με τη διαβίβαση του κατηγορητηρίου στο δικαστήριο να παρέχονται λεπτομερή στοιχεία για την ποινική κατηγορία, συμπεριλαμβανομένης της φύσης και του νομικού χαρακτηρισμού της αξιόποινης πράξης και του είδους της συμμετοχής του κατηγορουμένου».

100. Από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2012/23 προκύπτει ότι η εν λόγω οδηγία έχει ιδιαίτερος ευρύ πεδίο εφαρμογής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η εν λόγω οδηγία «εφαρμόζεται από τη στιγμή που ένα πρόσωπο ενημερώνεται από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους, ότι θεωρείται ύποπτο ή κατηγορείται για την τέλεση αξιόποινης πράξης *μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας*, ήτοι τον τελικό προσδιορισμό του εάν ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχει τελέσει την αξιόποινη πράξη, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της επιμέτρησης της ποινής και της εκδίκασης τυχόν προσφυγής»¹⁶.

101. Το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2012/13 πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της αυτής οδηγίας. Συνεπώς, στο μέτρο που ο νομοθέτης της Ένωσης σαφώς προέβλεψε την εφαρμογή της οδηγίας 2012/13 καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, από τις πρώτες υποψίες μέχρι την έκδοση της αποφάσεως, μετά την εξάντληση, ενδεχομένως, των ενδίκων μέσων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία, που προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, της εν λόγω οδηγίας, περιλαμβάνει το δικαίωμα ενημερώσεως του κατηγορουμένου σχετικά με απόφαση περί ποινικής του καταδίκης πριν και προς τον σκοπό της ενδεχόμενης ασκήσεως ενδίκου μέσου κατά της εν λόγω αποφάσεως.

102. Συνεπώς, η απαίτηση που θεσπίζει το άρθρο 6, παράγραφος 3, της οδηγίας 2012/13, σύμφωνα με την οποία λεπτομερή στοιχεία για την ποινική κατηγορία πρέπει να παρέχονται «το αργότερο με τη διαβίβαση του κατηγορητηρίου» καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία εκδίδεται απόφαση κατά τη συνοπτική διαδικασία σε βάρος κατηγορουμένου και αυτός μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις κατά της εν λόγω αποφάσεως, με συνέπεια ένα δικαστήριο να πρέπει εκ νέου, αλλά αυτή τη φορά στο πλαίσιο συνήθους διαδικασίας, «να αποφανθεί επί του βασίμου της κατηγορίας».

103. Σε μια τέτοια περίπτωση, το δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία αποσκοπεί στο να παράσχει στον κατηγορούμενο τη δυνατότητα να ασκήσει κατά τρόπο αποτελεσματικό τα δικαιώματα υπεράσπισής του, και ιδίως να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της ποινικής αποφάσεως που τον αφορά.

104. Κατά την άποψή μου, ο γερμανικός μηχανισμός επιδόσεως της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως σε αντίκλητο, με διαβίβαση ακολούθως της αποφάσεως στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο, δεν αντιβαίνει, κατ' αρχήν και υπό τις επιφυλάξεις που θα εκθέσω στη συνέχεια, στο δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία, όπως αυτό προστατεύεται με το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2012/13.

105. Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εν λόγω οδηγία δεν ρυθμίζει τις λεπτομέρειες του τρόπου επιδόσεως των εγγράφων που εκδίδονται κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.

106. Εντούτοις, τα κράτη μέλη, καθορίζοντας τις εν λόγω λεπτομέρειες του τρόπου επιδόσεως, οφείλουν να διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων που οι κατηγορούμενοι αντλούν από την εν λόγω οδηγία. Κατά συνέπεια, η λύση που υιοθέτησε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για την επίδοση των αποφάσεων που εκδίδονται κατά τη συνοπτική διαδικασία σε βάρος προσώπων που δεν έχουν τόπο διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο κριτικής μόνον εάν προσέβαλλε το δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία και, ευρύτερα, τα δικαιώματα υπερασπίσεως, ιδίως το δικαίωμα ασκήσεως ενδίκων μέσων.

107. Όπως επισήμανα προηγουμένως, η επίδοση καταδικαστικών ποινικών αποφάσεων σε αντίκλητο αποτελεί το μέσο που επέλεξε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προκειμένου να εκτελέσει τέτοιου είδους αποφάσεις όταν μπορεί να υπάρχει κίνδυνος δυσκολίας επικοινωνίας με τον ενδιαφερόμενο μετά την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων, ιδίως σε περίπτωση που αυτός είναι κάτοικος αλλοδαπής.

¹⁶ — Η υπογράμμιση δική μου.

108. Σε περίπτωση διορισμού αντικλήτου, αυτός υποχρεούται να διαβιβάσει χωρίς καθυστέρηση την καταδικαστική ποινική απόφαση στον ενδιαφερόμενο, επισυνάπτοντας, εφόσον απαιτείται, μετάφραση στη γλώσσα του προσώπου αυτού.

109. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Γερμανική Κυβέρνηση ερωτήθηκε ως προς το τι συμβαίνει σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος παραλάβει καθυστερημένα την εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση και, συνεπώς, κωλύεται να προβάλει αντιρρήσεις κατά της εν λόγω αποφάσεως εντός της προθεσμίας δύο εβδομάδων που αρχίζει από την επίδοση της εν λόγω αποφάσεως στον διορισθέντα αντίκλητο. Πράγματι, σε μια τέτοια περίπτωση, η εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση μπορεί να εκτελεστεί, διά της προσφυγής, εφόσον απαιτείται, στη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Είναι, συνεπώς, καθοριστικής σημασίας το κατά πόσον, στο στάδιο της εκτέλεσεως της εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως, ο ενδιαφερόμενος μπορεί ή όχι να προβάλει αντιρρήσεις κατά της αποφάσεως αυτής.

110. Η Γερμανική Κυβέρνηση έδωσε καταφατική απάντηση στο προεκτεθέν ερώτημα. Διευκρίνισε ότι, σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο¹⁷, όταν ο κατηγορούμενος είχε κώλυμα να προβάλει αντιρρήσεις εντός της προθεσμίας των δύο εβδομάδων, μπορεί να απαιτήσει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση από τη στιγμή που θα πληροφορηθεί την ύπαρξη σε βάρος του εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως, ιδίως κατά το στάδιο της εκτέλεσεως της εν λόγω αποφάσεως. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο κατηγορούμενος μπορεί συνεπώς να ζητήσει την επανόρθωση της καταστάσεως και τον σεβασμό των δικαιωμάτων υπεράσπισής του.

111. Οι εξηγήσεις αυτές επιβεβαιώνουν ότι, κατά το γερμανικό δίκαιο, εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση μπορεί να καταστεί εκτελεστή χωρίς εντούτοις να καταστεί αμετάκλητη. Κατά συνέπεια, ο κατηγορούμενος πρέπει, κατά το στάδιο της εκτέλεσεως της εν λόγω αποφάσεως, να μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις κατά της αποφάσεως, εάν προηγουμένως δεν είχε πληροφορηθεί την ύπαρξή της.

112. Είναι, εντούτοις, σημαντικό να διευκρινιστεί ότι, για να θεωρηθεί πλήρως σύμφωνος προς το δικαίωμα ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία, που αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην παροχή στον καταδικασθέντα με ποινική απόφαση της δυνατότητας να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της εν λόγω αποφάσεως, ο γερμανικός μηχανισμός διορισμού αντικλήτου για την επίδοση αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία με αποστολή της εν λόγω αποφάσεως από τον αντίκλητο στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της μη δυνάμενης να συντηρηθεί προθεσμίας των δύο εβδομάδων που διαθέτει το εν λόγω πρόσωπο για να προβάλει αντιρρήσεις κατά της εν λόγω εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως.

113. Συναφώς, είναι δυνατόν να προκύψουν δύο περιπτώσεις.

114. Στην πρώτη περίπτωση, το πρόσωπο το οποίο αφορά η εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση την παραλαμβάνει εντός της προθεσμίας των δύο εβδομάδων που αρχίζει από της επιδόσεως της εν λόγω αποφάσεως στον αντίκλητο. Στην περίπτωση αυτή, η νόμιμη προθεσμία ασκήσεως ενδίκου μέσου που διαθέτει ο κατηγορούμενος προκειμένου να προσβάλει την εν λόγω εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση δεν μπορεί να μειωθεί κατά τον αριθμό των ημερών που μεσολαβούν μεταξύ της επιδόσεως στον αντίκλητο που κατοικεί στην έδρα του δικαστηρίου και της παραλαβής από τον ενδιαφερόμενο της ταχυδρομικής επιστολής που περιλαμβάνει την σε βάρος του καταδικαστική ποινική απόφαση. Σε διαφορετική περίπτωση, ο μηχανισμός επιδόσεως σε αντίκλητο, με διαβίβαση στη συνέχεια στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο, θα είχε ως αποτέλεσμα τη σύντμηση της νόμιμης προθεσμίας που διαθέτει το πρόσωπο αυτό για να προσβάλει την εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία απόφαση που το αφορά και θα ήταν, συνεπώς, ικανός να στερήσει από το πρόσωπο αυτό τον απαραίτητο χρόνο για την προετοιμασία της υπερασπίσεώς του. Εάν είχε ως

17 — Φαίνεται ότι η Γερμανική Κυβέρνηση αναφέρεται στο άρθρο 44 του StPO που προβλέπει ότι δεν ισχύει η έκπτωση από το δικαίωμα όταν ένα πρόσωπο εμποδίστηκε, χωρίς υπαιτιότητά του, να τηρήσει προθεσμία ασκήσεως ενδίκου μέσου.

αποτέλεσμα να στερεί από τον κατηγορούμενο, στο σύνολό της, τη νόμιμη προθεσμία προβολής αντιρρήσεων κατά αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία, ένας τέτοιος μηχανισμός θα έθιγε τα δικαιώματα υπερασπίσεως που πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Χάρτη να διασφαλίζονται σε κάθε κατηγορούμενο.

115. Το γεγονός της παραλαβής αποφάσεως εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία εντός της προθεσμίας των δύο εβδομάδων που αρχίζει από την επίδοση της εν λόγω αποφάσεως στον αντίκλητο δεν πρέπει, συνεπώς, να στερεί από τον παραλαβόντα το σύνολο της νόμιμης προθεσμίας που δικαιούται για την προβολή αντιρρήσεων κατά της εν λόγω αποφάσεως, διαφορετικά θίγεται ο σκοπός του δικαιώματος ενημερώσεως σχετικά με την ποινική κατηγορία.

116. Στη δεύτερη περίπτωση, το πρόσωπο το οποίο αφορά απόφαση εκδοθείσα κατά τη συνοπτική διαδικασία παραλαμβάνει την απόφαση αυτή, ή αυτή του κοινοποιείται, ενδεχομένως κατά το στάδιο της εκτελέσεως, μετά την πάροδο της προθεσμίας των δύο εβδομάδων που αρχίζει από την επίδοση της αποφάσεως αυτής στον αντίκλητο. Στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω πρόσωπο πρέπει επίσης να διαθέτει, από τη στιγμή που λαμβάνει γνώση της εν λόγω εκδοθείσας κατά τη συνοπτική διαδικασία αποφάσεως, τη νόμιμη προθεσμία δύο εβδομάδων στο σύνολό της, προκειμένου να προβάλει αντιρρήσεις κατά της εν λόγω αποφάσεως.

117. Εν κατακλείδι, ένα κράτος μέλος μπορεί να υιοθετήσει, υπό συνθήκες σαν αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης, σύστημα επιδόσεως ποινικών αποφάσεων σε αντίκλητο και να καθορίσει προθεσμία με έναρξη την επίδοση αυτή, μετά την εκπονή της οποίας οι αποφάσεις αυτές καθίστανται εκτελεστές, το σύστημα όμως αυτό δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να στερούνται οι κατηγορούμενοι της δυνατότητας να ασκήσουν ένδικο μέσο εντός της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία του εν λόγω κράτους νόμιμης προθεσμίας, με έναρξη τον χρόνο κατά τον οποίο ενημερώνονται για τις εν λόγω αποφάσεις.

118. Λαμβάνοντας υπόψη τις προεκτεθείσες διευκρινίσεις, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι τα άρθρα 2, 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και 6, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2012/13 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στη νομοθεσία κράτους μέλους, όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη, που προβλέπει τον διορισμό αντικλήτου από κατηγορούμενο σε ποινική δίκη ο οποίος δεν έχει τον τόπο διαμονής του στο εν λόγω κράτος, προς τον σκοπό επιδόσεως αποφάσεως εκδοθείσας σε βάρος του κατά τη συνοπτική διαδικασία, με αποστολή στη συνέχεια της αποφάσεως αυτής από τον αντίκλητο στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω δικονομικός μηχανισμός δεν στερεί από το πρόσωπο αυτό τη νόμιμη προθεσμία δύο εβδομάδων, που προβλέπει η νομοθεσία του εν λόγω κράτους, για την προβολή αντιρρήσεων κατά της εν λόγω αποφάσεως, με έναρξη της εν λόγω προθεσμίας από τη στιγμή που το πρόσωπο αυτό λάβει γνώση, με οποιοδήποτε τρόπο, της εν λόγω αποφάσεως.

IV – Πρόταση

119. Λαμβάνοντας υπόψη όσα προεξετέθησαν, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει την ακόλουθη απάντηση στα ερωτήματα που υπέβαλε το Amtsgericht Laufen:

- 1) Τα άρθρα 1, παράγραφος 2, και 2, παράγραφοι 1 και 8, της οδηγίας 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε νομοθεσία κράτους μέλους, όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη, που προβλέπει τη χρήση συγκεκριμένης γλώσσας ως γλώσσας διαδικασίας ενώπιον των δικαστηρίων του εν λόγω κράτους. Εντούτοις, οι ίδιες διατάξεις πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιτρέπουν στο πρόσωπο το οποίο αφορά ποινική απόφαση και το οποίο δεν είναι γνώστης της γλώσσας διαδικασίας να ασκήσει στη γλώσσα του ένδικο μέσο κατά της εν λόγω αποφάσεως, το δε αρμόδιο δικαστήριο φέρει το βάρος, κατ' εφαρμογήν του δικαιώματος

σε διερμηνεία του οποίου απολαύει ο κατηγορούμενος δυνάμει του άρθρου 2 της εν λόγω οδηγίας, να θέσει σε εφαρμογή τα κατάλληλα μέσα για να διασφαλιστεί η μετάφραση του ενδίκου μέσου στη γλώσσα διαδικασίας.

- 2) Τα άρθρα 2, 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', καθώς και 6, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε νομοθεσία κράτους μέλους, όπως αυτή την οποία αφορά η κύρια δίκη, που προβλέπει τον διορισμό αντικλήτου από κατηγορούμενο σε ποινική δίκη ο οποίος δεν έχει τον τόπο διαμονής του στο εν λόγω κράτος, προς τον σκοπό επιδόσεως αποφάσεως εκδοθείσας σε βάρος του κατά τη συνοπτική διαδικασία, με αποστολή στη συνέχεια της αποφάσεως αυτής από τον αντίκλητο στον κατηγορούμενο με απλό ταχυδρομείο, υπό τον όρο ότι ο εν λόγω δικονομικός μηχανισμός δεν στερεί από το πρόσωπο αυτό τη νόμιμη προθεσμία δύο εβδομάδων, που προβλέπει η νομοθεσία του εν λόγω κράτους, για την προβολή αντιρρήσεων κατά της εν λόγω αποφάσεως, με έναρξη της εν λόγω προθεσμίας από τη στιγμή που το πρόσωπο αυτό λάβει γνώση, με οποιοδήποτε τρόπο, της εν λόγω αποφάσεως.